

ŽUPANIJSKO STRUČNO VIJEĆE SREDNJOŠKOLSKIH
KNJIŽNIČARA
SPLITSKO – DALMATINSKE ŽUPANIJE
Split, 20. 03. 2009.

Tiskarska obitelj Plantin – Moretus i njihov muzej u Antwerpenu

Dražica Kekez, dipl. knjižničarka
Graditeljska i grafička škola

Antwerpen u 16. st.

- smješten na ušću Schielde u Sjeverno more, jedna od najvećih luka
- važno trgovacko i kulturno središte zapadne Europe
- katolički centar s jakim francuskim i talijanskim utjecajem

Christopher Plantin

(oko 1520.-1589.)

- oko 1549. dolazi u Antwerpen iz Francuske
- kupuje kuću u kojoj obitelj živi
- u prizemlju otvara tiskarsku radionicu
- zaštitni znak : zlatni šestar i natpis 'Labore et constantia'
- (Rad i postojanost)

Najvažniji članovi obitelji

Christopher Plantin

Jan Moretus

Balthazar Moretus

- **Christopher Plantin**

(oko 1520.-1589.)

- **Jan Moretus** (1589.-1610.), Plantinin partner, zet i nasljednik

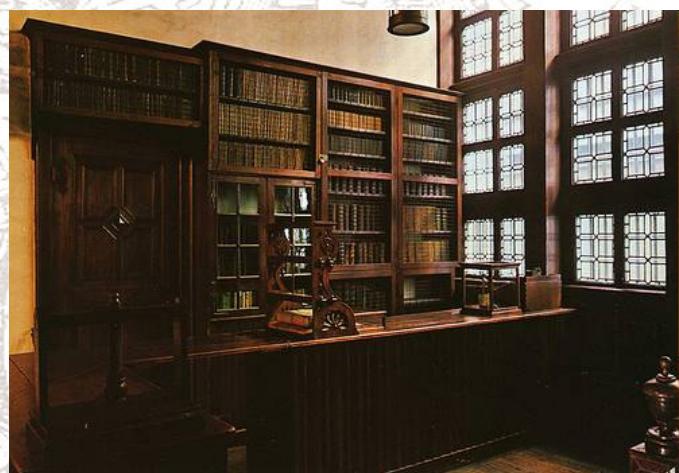
- **Balthazar Moretus** (1610.-1641.), Janov sin koji je preuredio kuću po modi 17. st.

- **Edward Moretus** (1865.-1876.) je posljednji tiskar koji je 1876. kuću s tiskarom prodao gradu

Muzej se sastoji od 34 izložbene dvorane

- prostorija u kojima je stanovašta obitelj,
(rezbareni namještaj, kožne obloge na zidovima)

- **Officina Plantiniana** u prizemlju s pripadajućim objektima :

ured, soba za korekcije, tiskara, knjigovežnica, prodavaonica knjiga;

Plantin – Moretusova kuća

- predstavlja primjer bogate građanske rezidencije od kraja 16. do 19. st.
- Sastoji se od:
- kuhinje, blagovaonice i niza soba sa zidovima obloženim kožom, slikanim keramičkim pločicama i tapiserijama
- niza umjetničkih i uporabnih predmeta

Muzej čuva čak 18 **Rubensovih** slika
(portreti članova obitelji, religiozne slike)

Posebna zanimljivost su dvije vjerojatno
najstarije preše na svijetu s kr. 16. i poč. 17. st.

Tipografski pribor:

- 4 500 biljega (žigova),
tj. predložaka za tisk,
- 16 000 matrica, tj. kalupa za
lijevanje slova,
- 14 000 drvenih matrica za
drvoreze,
- 3 000 bakrenih matrica za
bakroreze i bakropise,
- žlice za lijevanje itd.

1576. **Plantin** je imao 16 preša i

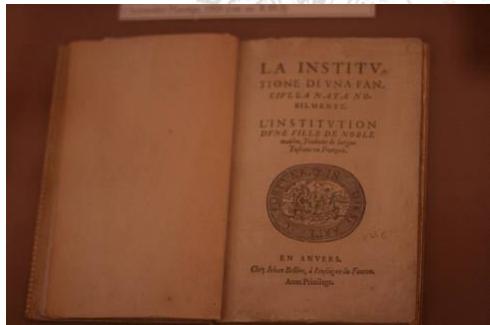
80 zaposlenika

Svake godine izdaje preko 50 novih izdanja

- oko 100 različitih tipova slova uključujući grčka, hebrejska i sirijska
- originalna **Claude Garamondova** slova u kutijama kupljena nakon njegove smrti (1561.)

Knjižnica

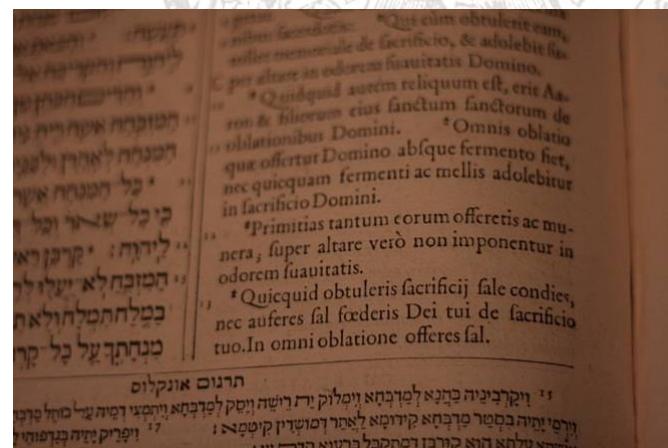

25 000 publikacija između kojih su i vlastita izdanja:

Prva tiskana knjiga iz 1555.

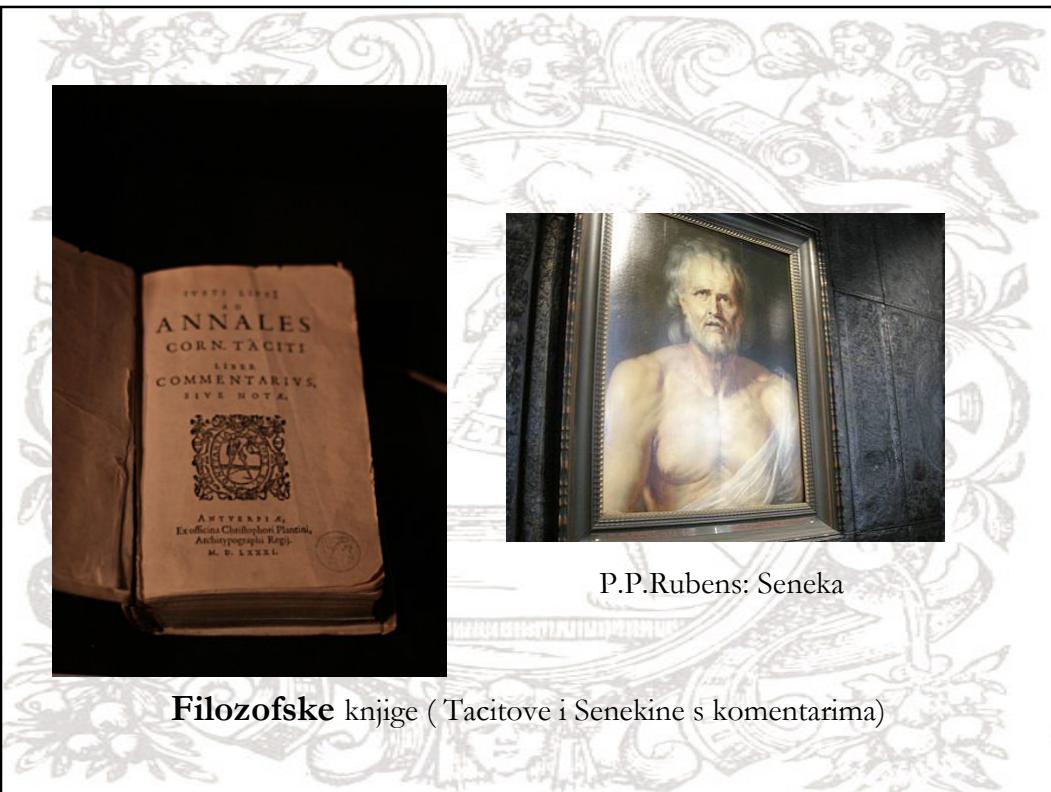
"La institutione di una fanciulla nata nobilmente"

("Poduke za djevojku iz bolje kuće")

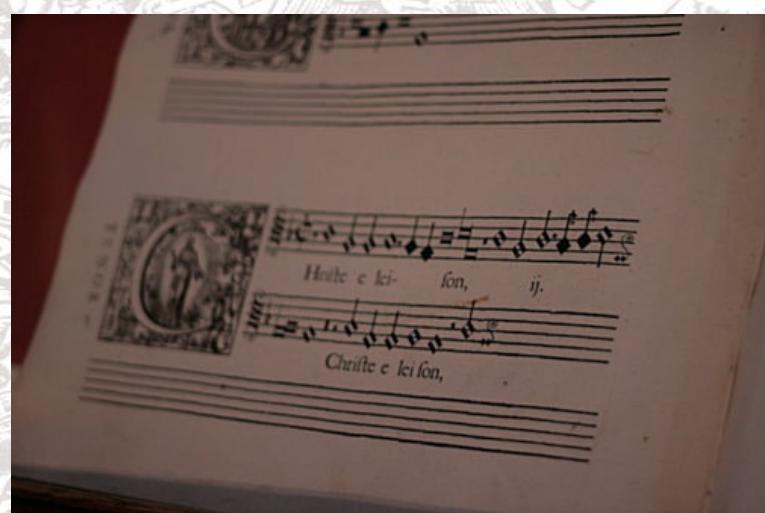
Biblia Polyglota (na pet jezika)

Na latinskom, grčkom, hebrejskom, aramejskom i sirijskom jeziku iz 1573.

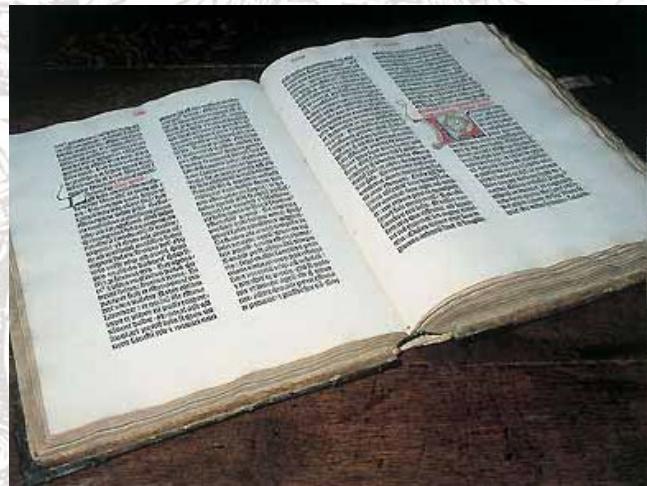

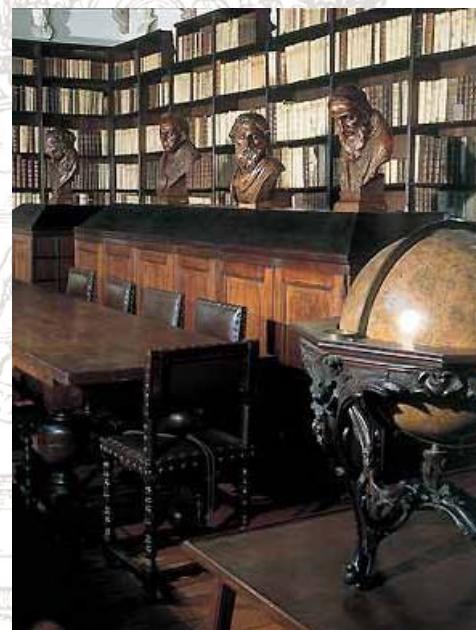
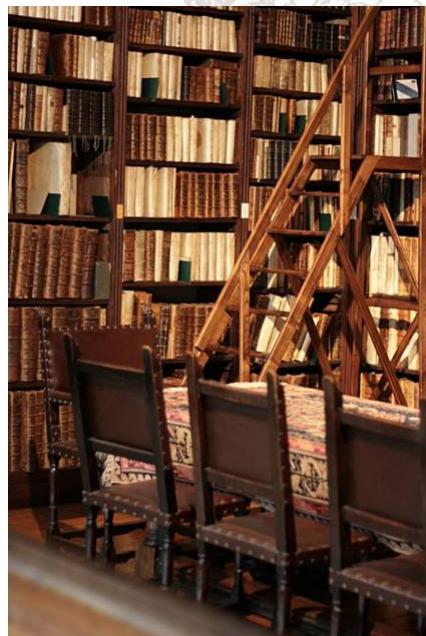
Knjige iz **prirodnih znanosti** (botanike, anatomije, matematike...)

Notne publikacije

Od drugih izdavača ističe se
Gutenbergova Biblija iz 1461.

Sve knjige su stručno obrađene
(klasificirane i katalogizirane)

Ilustracije knjiga

- Muzejska zbirka sadrži
  - 650 crteža,
  - 2846 bakroreza i bakropisa,
  - 1379 drvoreza
- Posebno se ističu bakrorezi i crteži **P.P. Rubensa**

Aktivnosti Muzeja

- Brojne izložbe edukativnog karaktera,
- Radionice za odrasle (demonstracije tiskarskih tehniki),
- Radionice za djecu od 6-12 godina,
- Tečaj graf.tehnika i dizajna za građanstvo subotom, traje 2 god. (cijena 1000 eura za god)

Muzej podržava razne udruge u svrhu promicanja zanimanja za tiskarstvo i knjigu kao što su:

- Udruženje Antwerpenskih bibliofila osn. 1877.
- Društvo Plantin osn. 1951.

Praktične informacije

- **Adresa:** Vrijdagmarkt 22-23, Antwerpen, Belgija
- **Ulaznice:**
  - 6 eura (individualni posjeti)
  - 1 euro za osobe od 19-26 g.
- **Slobodni ulaz** imaju:
  - osobe ispod 19 i poviše 65 g
  - građani Antwerpena,
  - hendikepirane osobe s pratnjom
- Svakog zadnjeg četvrtka u mjesecu ulaz je **slobodan**

2005. **Muzej Plantin-Moretus** je uvršten na UNESCO-vu listu svjetske baštine kao jedina (za sada) muzejska ustanova na svijetu